

Machine Learning pentru Aplicatii Vizuale

Laborator 2: Feed Forward Networks (FFN) si baza de date MNIST

1. Introducere

Scopul algoritmilor de invatare automata (sau *machine learning* de acum incolo) este de a permite unor sisteme de calcul sa ia decizii sau sa faca anumite predictii, fara a fi programate in mod explicit pentru o sarcina anume. Pentru aceasta, exista o etapa de antrenare, care presupune introducerea in sistem a unui volum (preferabil mai mare) de date pentru ajustarea parametrilor algoritmului, astfel incat sarcina dorita sa fie indeplinita cat mai bine.

Pentru o intelegere mai buna a tipului de probleme tratate in laborator, urmeaza o scurta clasificare a algoritmilor de machine learning. Dupa tipul de invatare, putem contura urmatoarele clase:

- Invatare **supervizata**: sistemului i sunt prezentate o serie de date de intrare etichetate. Sarcinile de baza ale acestui tip de invatare sunt **clasificarea** si **regresia** (prezicerea unei valori continue pe baza unei intrari oarecare);
- Invatare nesupervizata: datele prezentate nu au etichete. Acesti algoritmi sunt folositi in probleme de clustering (gruparea datelor dupa trasaturi comune, gasirea unor ipare);
- Invatare semisupervizata: in acest caz, o parte din setul de date nu are etichete. In prezent este adesea vazuta ca o metoda de a augmenta algoritmi de invatare supervizati;
- Reinforcement learning: este radical diferit fata de celelalte tipuri de invatare, in care un agent este pus intr-un mediu dinamic care raspunde prin raspasii sau pedepse in functie de actiuni (un exemplu bun ar fi vehiculele autonome).

Sarcinile de clasificare sunt cele mai raspandite si vor fi tratate si in acest laborator. Exemplul de lucru din sedinta trecuta este un exemplu de problema simpla de clasificare. Baza de date *Moore* are doar doua trasaturi (cele doua coordonate din sistemul cartezian) si s-a observat distinctia clara intre cele doua clase, astfel ca antrenarea unui sistem cu acuratete mare nu este dificil. Problemele reale sunt considerabil mai dificile, atat pentru computer, cat si pentru oameni, in anumite cazuri.

2. Punerea problemei

Laboratorul de astazi propune clasificarea datelor din baza de date MNIST (cifre de la 0 la 9 la 0) folosind un clasificator MLP. Acesta este o retea neuronală formata dintr-un strat de intrare (care contine datele de intrare), (minim) un strat ascuns si un strat de iesire (care contine predictiile de apartenenta la clasa). Functionarea unui MLP presupune ca fiecare neuron din stratul curent sa participe la valoarea fiecarui neuron din stratul urmator. Practic, pentru a obtine valoarea unui neuron din stratul *N+1*, fiecare valoare din stratul *N* este inmultita cu o pondere (*weight*) **unica pentru fiecare pereche (neuron din stratul *N*, neuron din stratul *N+1*)** si se aduna toate aceste produse impreuna cu un **deplasament suplimentar (bias)**. Rezultatul obtinut este trecut printr-o **functie de activare**, care decide daca informația sa fie propagata, sau nu (ramane 0). Neuronul din stratul de iesire care are cea mai mare valoare este ales castigator, si determina clasa careia apartine rezultatul testat.

Toate retelele neuronale se antreneaza iterativ.

- Un esantion este introdus la intrarea in retea;
- Informatia este propagata prin retea;
- Pe baza neuronului cu valoarea cea mai mare din stratul de iesire, se verifica daca predictia este buna sau nu;
- Daca predictia este gresita, atunci pe baza erorii se reajusteaza ponderile din retea (prin intermediul algoritmului de **backpropagation**). Dacă predictia este corecta, nu se intampla nimic;

Acesti pasi se respecta pana la indeplinirea unui criteriu de stop (eroarea totala a esantionelor este suficient de mica, procesul a fost repetat suficient, etc.). Formal, pentru rezolvarea unei probleme de clasificare cu retele neuronale trebuie parcursi o serie de pasi:

- Analizarea bazei de date (ce forma au datele de intrare, cat de mare este, cate clase exista, etc.);
- Alegerea arhitecturii (in cazul MLP situatia este mai simpla, fiind necesare doar alegerea numarului de straturi si numarului de neuroni din straturile ascunse, precum si o functie de activare);
- Pregatirea bazei de date, care presupune citirea integrala a datelor, daca este suficient de mic setul de date, rearanjarea datelor sau vin in formatul potrivit, eventuale prelucrari ale informatiei, initializare batch-uri, impartirea in set de antrenare, set de validare si set de testare (daca nu este facuta deja impartirea);
- Alegerea unui optimizator. **Optimizatorul** este algoritmul care decide in ce directie si cat de puternic sa fie modificate ponderile din retea;
- Alegerea unui functii loss (cost), **Funcția loss** este cea care si spune sistemului "cat de gresita" a fost estimarea retelei;
- Alegerea parametrilor specifici pentru retele neuronale: **learning rate** (cat de mare poate sa fie pasul fazei de o pondere intr-o directie), **dimensiunea unui batch** (esantioanele nu sunt prezentate sequential, ci in grupuri, **batch-uri**, fapt ce va fi discutat ulterior), **numarul de epociteratii** (cat de multa vreme sa fie antrenata retea);
- Stabilirea unei metode de performanta pentru utilizatorul uman (pentru clasificare, cea mai usoara si folosita metrica este **acuratatea clasificarii**, adica ce procent din baza de date a fost clasificat corect). **Metrica de performanta si functia loss pot fi doua functii diferite**, dupa cum se va vedea pe exemplul tratat in continuare;
- Antrenarea retelei;
- Testarea retelei si analiza rezultatelor (de obicei, pe baza metricilor de performanta).

O parte din pasi enumerati mai sus sunt comune indiferent de clasificatorul ales. Alta parte insa (alegerea optimizatorului, a functiei loss, learning rate-ului, numar epoci, etc.) nu se regasesc, acesti pasi sau parametri specifici fiind inlocuiti conform algoritmului de clasificare dorit.

!!! Tineti minte: desi ideea generala este aceeaasi pentru toate problemele de clasificare sau regresie, fiecare pas se poate modifica intr-un fel sau altul (in functie de structura bazei de date, de cum sunt cerute datele de iesire pentru functia loss, de diverse limitari hardware, etc.)

3. Pregatirea bazei de date

Seturile de date folosite in machine learning pot contine orice fel de informatie: vizuala (imagini), audio (ex. in cazul algoritmilor care genereaza automat subtitrari, vedeti functia de auto-captioning pe YouTube), text (ex. algoritmi care traduc dintr-o limba in alta), etc.

In functie de ce tip de date vor intra in clasificator pregatirea retelei se poate schimba simitor:

- Daca baza de date este suficient de mica (cum este cazul MNIST), toata informatia poate fi incarcata in memorie, fapt ce usureaza introducerea datelor in retea si creste viteza de rulare a algoritmului de antrenare;
- Daca baza de date contine un numar mare de imagini (eventual si ele de rezolutie mare), nu se poate incarca toata baza de date in memorie (RAM sau GPU). In acest caz, exista mai multe practici uzuale. Una este pastigarea listei de cat catre imagini impreuna cu etichetele lor de la clasa intr-un fisier text. Cand trebuie creat un batch de date de imagine pentru a fi propagat in retea, se alege imaginile din fisierul text si **doar ele vor fi incarcate in memorie**. Similar, majoritatea bibliotecilor specializate pe lucru cu retele neuronale ofera metode de gestiune a seturilor de date mari.

Actualizarea ponderilor se face dupa calculul functiei loss pe un batch integ. Din acest motiv, nu este o idee buna ca imaginile sa fie ordonate in functie de clasa (mai intai doar imagini de clasa 0, apoi doar de clasa 1, etc.). **De asemenea, ajuta ca dupa fiecare epoca sa amestecam imaginile, astfel incat un batch sa nu contina mereu aceleasi imagini de la epoca anterioara.**

3.1. Baza de date MNIST

Probabil cea mai cunoscuta baza de date, MNIST este format din imagini cu cifre scrise de mana. Desi nu mai este de multa vreme dificil atingerea unei performante ridicate (eroare pe setul de test <1%), ea ramane printre favorite pentru testarea diversilor algoritmi de machine learning.

Structura:

- 70.000 de poze (60.000 pentru antrenare si 10.000 pentru testare)
- Fiecare imagine este de dimensiunea 28 x 28 pixeli (grayscale, stocate ca un singur plan de culoare)

Tinand cont ca un MLP nu tine cont de forma trasaturilor, ci doar de numarul lor, imaginea introdusa in stratul de intrare este vectorizata.

Exemple de imagini din baza de date MNIST. Imagine preluata de pe www.wikipedia.org

Funcțiile cu care vom incarca baza de date MNIST in memorie sunt urmatoarele:

```
In [ 1 ]:  
  
import struct  
import numpy as np  
# Nu trebuie torch pentru citirea datelor, dar trebuie pentru tot restul  
import torch  
  
def get_MNIST_train():  
    mnist_train_data = np.zeros((60000,784))  
    mnist_train_labels = np.zeros(60000)  
  
    f = open('train-images.idx3-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
    g = open('train-labels.idx1-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
  
    byte = f.read(16) #4 bytes magic number, 4 bytes nr imag, 4 bytes nr linii, 4 bytes nr coloane  
    byte_label = g.read(8) #4 bytes magic number, 4 bytes nr labels  
  
    mnist_train_data = np.fromfile(f,dtype=np.uint8).reshape(60000,784)  
    mnist_train_labels = np.fromfile(g,dtype=np.uint8)  
  
    # Conversii pentru a se potrivi cu procesul de antrenare  
    mnist_train_data = mnist_train_data.astype(np.float32)  
    mnist_train_labels = mnist_train_labels.astype(np.int64)  
  
    return mnist_train_data, mnist_train_labels  
  
def get_MNIST_test():  
    mnist_test_data = np.zeros((10000,784))  
    mnist_test_labels = np.zeros(10000)  
  
    f = open('t10k-images.idx3-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
    g = open('t10k-labels.idx1-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
  
    byte = f.read(16) #4 bytes magic number, 4 bytes nr imag, 4 bytes nr linii, 4 bytes nr coloane  
    byte_label = g.read(8) #4 bytes magic number, 4 bytes nr labels  
  
    mnist_test_data = np.fromfile(f,dtype=np.uint8).reshape(10000,784)  
    mnist_test_labels = np.fromfile(g,dtype=np.uint8)  
  
    # Conversii pentru a se potrivi cu procesul de testare  
    mnist_test_data = mnist_test_data.astype(np.float32)  
    mnist_test_labels = mnist_test_labels.astype(np.int64)  
  
    return mnist_test_data, mnist_test_labels
```

4. Arhitectura retelei

In acest moment exista o multitudine de arhitecturi neurale folosite in diverse sarcini de machine learning. Feed Forward Networks (FFNs) sunt o clasa de retele neuronale in care pentru obtinerea etichetei unui esantion, informatia trebuie propagata doar inainte, catre straturile superioare din structura ierarhica a retelei. Dupa cum a fost mentionat anterior, pentru acest laborator introduc, se va folosi o arhitectura de tip MLP. Tinand cont de modul in care se definesc retelele in Pytorch, se vor aplica urmatoari pasi:

- Definim variabilele care descriu ponderile si deplasamentele aferente din retea.
- Definim operatiile care transmit datele de la stratul de intrare catre stratul ascuns, si apoi catre stratul de iesire

Dupa acest exemplu initial, o sa fie prezentata si modalitatea uzuala de descriere a retelei. Aceasta presupune sa nu se defineasca manual ponderile, ci sa se apeleze functii care sa genereze direct straturile.

```
In [ 1 ]:  
  
# Modulul nn contine o multitudine de elemente  
# esentiale construirii unei retele neuronale  
import torch.nn as nn  
  
class Retea_MLP(nn.Module):  
    def __init__(self, nr_neuroni_input, nr_neuroni_hidden, nr_clase):  
        # Pentru a putea folosi mai departe reteaua, este recomandata mostenirea  
        # clasei de baza nn.Module  
        super(Retea_MLP,self).__init__()   
  
        # Definirea ponderilor si a deplasamentelor din stratul ascuns  
        self.w_h = torch.randn(nr_neuroni_input, nr_neuroni_hidden, dtype = torch.float, requires_grad=True)  
        self.b_h = torch.randn(nr_neuroni_hidden, dtype = torch.float, requires_grad=True)  
  
        # Definirea ponderilor si a deplasamentelor din stratul de iesire  
        self.w_o = torch.randn(nr_neuroni_hidden, nr_clase, dtype = torch.float, requires_grad=True)  
        self.b_o = torch.randn(nr_clase, dtype = torch.float, requires_grad=True)  
  
        # Se aduna toate variabilele antrenabile intr-o lista, pentru a putea face referinte rapida la ele  
        def parameters(self):  
            return [self.w_h, self.b_h, self.w_o, self.b_o]  
  
        # Intr-un MLP, intrarea este sub forma unui vector, deci un batch  
        # este o matrice de dimensiunea nr_esantioane_batch x dimensiunea esantion  
        input_batch = torch.from_numpy(input_batch)  
        self.hidden = torch.mm(input_batch, self.w_h) + self.b_h  
        out = torch.nn(self.hidden, self.w_o) + self.b_o  
  
        return out  
  
# Instantiam reteaua  
mlp = Retea_MLP(28*28,1000,10)
```

Desi arhitectura prezentata in codul de mai sus este valida, nu a fost luat in seama faptul ca anumiti neuroni pot sa nu fie "apnisi". In acest scop se foloseste functia de activare care modifica valoarea unui neuron, in functie de un prag. Pentru a folosi functia de activare "Rectified Linear Unit" (ReLU) introduceti urmatoarul cod si definirea retelei:

```
self.relu = nn.ReLU()
```

, apoi apelati **self.relu** cu argumentul dorit in metoda **forward**.

5. Functii loss

Pentru a putea imbunatati arhitectura noastra trebuie sa stim cat de bine, sau mai bine zis, cat de rau, clasificam datele noastre. Pentru a exprima cantitativ conceptul de "cat de rau se descurca" se foloseste o functie de cost (denumita mai recent loss, si literatură de specialitate) o functie loss pentru o problema de clasificare primeste cu intrare etichetele corecte ale esantionelor si neuroni din stratul de iesire (toți neuroni, desi stim ca neuronul castigator este cel cu valoarea cea mai mare).

Cea mai folosita functie loss pentru clasificare este **Cross Entropy** care are valori cu atat mai mari atunci cu cat diferenta intre doua distributii de probabilitati este mai mare. Pentru aceasta, trebuie sa descriem mai detaliat aceste probabilitati de specialitate: o functie loss pentru o problema de clasificare primeste cu intrare etichetele corecte ale esantionelor si neuroni din stratul de iesire (toți neuroni, desi stim ca neuronul castigator este cel cu valoarea cea mai mare).

Cea mai folosita functie loss pentru clasificare este **Cross Entropy** care are valori cu atat mai mari atunci cu cat diferenta intre doua distributii de probabilitati este mai mare. Pentru aceasta, trebuie sa descriem mai detaliat aceste probabilitati de specialitate: o functie loss pentru o problema de clasificare primeste cu intrare etichetele corecte ale esantionelor si neuroni din stratul de iesire (toți neuroni, desi stim ca neuronul castigator este cel cu valoarea cea mai mare).

Cea mai folosita functie loss pentru clasificare este **Cross Entropy** care are valori cu atat mai mari atunci cu cat diferenta intre doua distributii de probabilitati este mai mare. Pentru aceasta, trebuie sa descriem mai detaliat aceste probabilitati de specialitate: o functie loss pentru o problema de clasificare primeste cu intrare etichetele corecte ale esantionelor si neuroni din stratul de iesire (toți neuroni, desi stim ca neuronul castigator este cel cu valoarea cea mai mare).

Cea mai folosita functie loss pentru clasificare este **Cross Entropy** care are valori cu atat mai mari atunci cu cat diferenta intre doua distributii de probabilitati este mai mare. Pentru aceasta, trebuie sa descriem mai detaliat aceste probabilitati de specialitate: o functie loss pentru o problema de clasificare primeste cu intrare etichetele corecte ale esantionelor si neuroni din stratul de iesire (toți neuroni, desi stim ca neuronul castigator este cel cu valoarea cea mai mare).

$$Y_i = \frac{e^{x_i}}{\sum_{j=0}^n e^{x_j}}$$

Astfel, suma neuronilor de iesire devine 1, iar toate valorile sunt >0, obtinand o distributie de probabilitati valida.

Majoritatea functiilor de cost sau eroare pot fi folosite, atat timp cat etichetele si neuronii sunt prelucrati adecvat: eroarea medie, eroarea patratica medie (des folosite in probleme de regresie), etc.

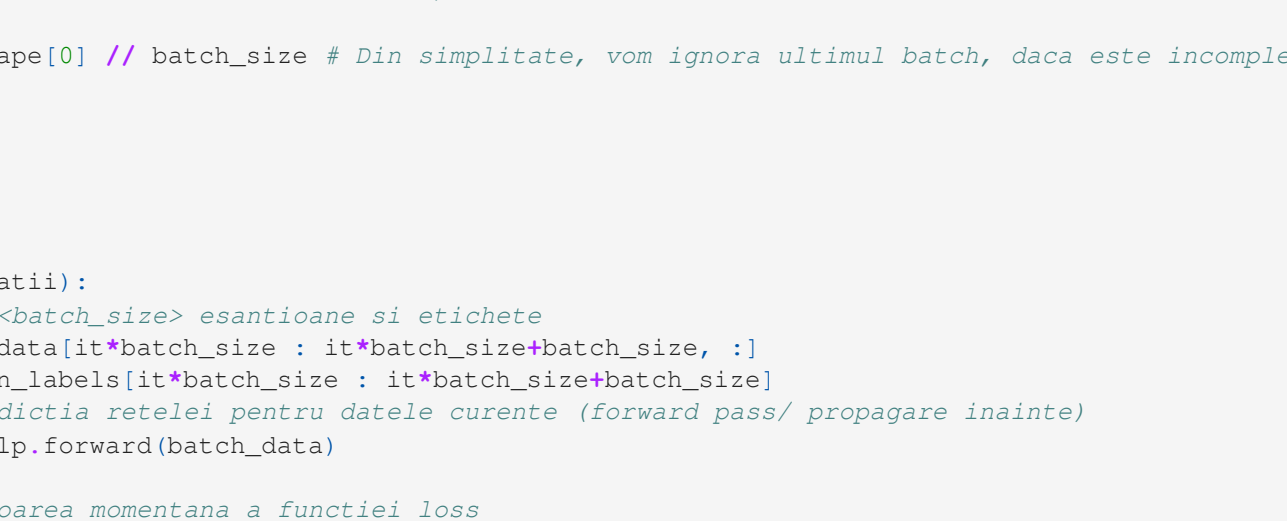
Pentru a specifica functia loss in cazul nostru:

```
In [ 1 ]:  
  
# Specificarea functiei loss  
loss_function = nn.CrossEntropyLoss(reduction='sum')
```

6. Optimizatori

Pentru a ajusta parametri unei retele (ponderile si deplasamentele) trebuie specificat un **optimizator** care decide strategia de modificare in functie de gradientii obtinuti cu ajutorul functiei loss. Algoritmul de baza, in ceea ce priveste optimizatori, este denumit "**Stochastic Gradient Descent**" (**SGD**) si a fost folosit multa vreme de majoritatea persoanelor care lucreaza in domeniu. Picand de la acesta, au aparut mai multi algoritmi imbunatatiti care accelereaza procesul de minimizare a erorii. Dintre acesti algoritmi mai noi amintim:

- Adam (cel mai folosit in acest moment)
- Adagrad
- SGD with momentum
- RMSprop

Optimizatorul necesita specificarea unei retele pentru a putea de optimizare, deunumit si **rate de invatare (learning rate)**, care in exemplul nostru va fi (mult constant 10^{-3}). De asemenea, trebuie mentionate si **variabilele care trebuie actualizate in timpul procesului de antrenare**.

```
In [ 1 ]:  
  
# Specificarea optimizatorului  
optim = torch.optim.Adam(mlp.parameters()), lr=le-5
```

7. Baza de invatare

Avand definite diversele componente ale retelei, trebuie incarcate datele, scrisa metrica de acuratete, definiti hiperparametrii (precum dimensiunea unui batch, numarul de epoci, numarul de iteratii pe epoca, si alti in alte cazuri). Dupa aceea, putem sa ne ocupam de antrenarea propriu-zisa a retelei.

```
In [ 1 ]:  
  
train_data, train_labels = get_MNIST_train()  
batch_size = 128 # Se poate si mai mult in cazul curent, dar este o valoare frecventa  
nr_epoci = 15  
nr_iteratii = train_data.shape[0] // batch_size # Din simplitate, vom ignora ultimul batch, daca este incomplet  
  
for ep in range(nr_epoci):  
    predictii = []  
    etichete = []  
  
    for it in range(nr_iteratii, test):  
        # Iau urmatoarele <batch_size> esantioane si etichete  
        batch_data = train_data[it*batch_size : it*batch_size+batch_size, :]  
        batch_labels = train_labels[it*batch_size : it*batch_size+batch_size]  
        # Se calculeaza predictia retelei pentru datele curente (forward pass/ propagare inainte)  
        current_predict = mlp.forward(batch_data)  
  
        # Se calculeaza valoarea momentana a functiei loss  
        loss = loss_function(current_predict, torch.from_numpy(batch_labels))  
  
        # Se memoreaza predictiile si etichetele aferente batch-ului actual (pentru calculul acuratetii)  
        current_predict = np.argmax(current_predict.detach()).numpy(), axis=1  
        predictii = np.concatenate((predictii,current_predict))  
        etichete = np.concatenate((etichete,batch_labels))  
  
        # Antrenarea propriu-zisa  
  
        # 1. Se sterg toti gradientii calculati anteriori, pentru toate variabilele antrenabile  
        # deoarece, metoda <backward> acumuleaza noile valori, in loc sa le inlocuiasca.  
        optim.zero_grad()  
        # 2. Calculul tuturor gradientilor. Backpropagation  
        loss.backward()  
        # 3. Actualizarea tuturor ponderilor, pe baza gradientilor.  
        optim.step()  
  
        # Calculul acuratetei  
        acc = np.sum(predictii==etichete)/len(predictii)  
        print('Acuratetea la epoca {} este {}'.format(ep+1,acc*100) )  
  
        # Se genereaza o permutare noua a tuturor esantioanelor si etichetelor corespunzatoare  
        perm = np.random.permutation(train_data.shape[0])  
        train_data = train_data[perm,:]  
        train_labels = train_labels[perm]
```

8. Testarea retelei

Odata terminata antrenarea retelei, putem testa pe un set de date noi. Vei observa ca structura de la bucla de antrenare ne va ajuta in continuare:

```
In [ 1 ]:  
  
test_data, test_labels = get_MNIST_test()  
batch_size_test = 100 # pentru usurinta, ca sa testam toate etichetele alegem un divisor al numarului de date de test  
nr_iteratii_test = test_data.shape[0] // batch_size_test  
  
predictii = []  
for it in range(nr_iteratii, test):  
    batch_data = test_data[it*batch_size_test : it*batch_size_test+batch_size_test, :]  
    batch_labels = test_labels[it*batch_size_test : it*batch_size_test+batch_size_test]  
  
    current_predict = mlp.forward(batch_data)  
    current_predict = np.argmax(current_predict.detach()).numpy(), axis=1  
    predictii = np.concatenate((predictii,current_predict))  
    etichete = np.concatenate((predictii,current_predict))  
  
acc = np.sum(predictii==test_labels)/len(predictii)  
print('Acuratetea la test este {}'.format(acc*100) )
```

9. Simplificari

Intreile de mai sus o a propus o abordare complicata pentru o problema simpla. Atunci cand a fost definita reteaua, s-au generat ponderi aleatoare si s-a descris interactiunea in epoci si datele de intrare. Setul de date a fost preprocesat manual si gestionat manual in bucla de antrenare. Specificarea ponderilor antrenabile optimizatorului a fost facuta folosind o lista constructa de programator. In practica, orice biblioteca de Machine Learning ofera mult mai multe unelte pentru construirea, antrenarea si utilizarea unei retele neuronale, permitand celui din urma sa se concentreze pe probleme de nivel mult mai inalt.

Mai jos, se poate urma construirea aceluiaasi retele de tip MLP, dar folosind straturile definite in **torch.nn**.

```
In [ 1 ]:  
  
# Modulul nn contine o multitudine de elemente  
# esentiale construirii unei retele neuronale  
import torch.nn as nn  
  
class Retea_MLP(nn.Module):  
    def __init__(self, nr_neuroni_input, nr_neuroni_hidden, nr_clase):  
        # Pentru a putea folosi mai departe reteaua, este recomandata mostenirea  
        # clasei de baza nn.Module  
        super(Retea_MLP,self).__init__()   
  
        self.hidden_layer = nn.Linear(nr_neuroni_input, nr_neuroni_hidden)  
        self.out_layer = nn.Linear(nr_neuroni_hidden, nr_clase)  
  
        def forward(self, input_batch):  
            # Intr-un MLP, intrarea este sub forma unui vector, deci un batch  
            # este o matrice de dimensiunea nr_esantioane_batch x dimensiunea esantion  
            input_batch = torch.from_numpy(input_batch)  
            hidden = self.hidden_layer(input_batch)  
            out = self.out_layer(hidden)  
  
            return out  
  
# Instantiam reteaua  
mlp = Retea_MLP(28*28,1000,10)  
  
# Specificarea functiei loss  
loss_function = nn.CrossEntropyLoss(reduction='sum')
```

!Atentie: Se poate observa ca a disparut, printre altele, metoda clasei de a aduna toate variabilele antrenabile. Aceasta este deja implementata in superclasa **nn.Module**. Astfel, instructiunile prin care este mentionat optimizatorul ramane neschimbata.

Anterior nu a fost folosit metoda **mostenita**, deoarece aceasta ia in considerare doar variabilele create de straturile din modulul **nn**, precum **nn.Linear**.

Daca folosit straturile definite in **nn** nu mai trebuie definita metoda **parameters**

10. Salvarea si incarcarea retelei

Pentru a putea fi folosita ulterior (sau relata antrenarea, in cazul opririi acesteia), reteaua se poate salva. Toate variabilele corespunzatoare unei retele sunt stocate sub forma unui dictionar de stare (**state_dict**), care se poate salva astfel:

```
In [ 1 ]:  
  
torch.save(mlp.state_dict(), './mlp_mnist.pt')  
  
Pentru a incarca reteaua antrenata anterior in alta sesiune de Python, trebuie instantiata clasa in care a fost descrisa reteaua, iar apoi incarcat dictionarul de stat.
```

```
In [ 1 ]:  
  
# Descrierea arhitecturii  
mlp_antrenat = Retea_MLP(28*28,1000,10)  
  
# Se vor incarca ponderile calculate anterior  
mlp_antrenat.load_state_dict(torch.load('./mlp_mnist.pt'))  
  
# In majoritatea cazurilor, trebuie mentionat faptul ca nu se mai antreneaza reteaua.  
# Anumele straturii si componentele diferite la antrenare, date de testare, in cazul  
# de fata, nu ar trebui sa fie necesare aceasta trecere in modul de inferenta.  
mlp_antrenat.eval()  
  
!Atentie: Dictionarul de stare este populat de variabilele generate de straturile precum nn.Linear. In varianta originala a retelei (in care s-au scris in mod explicit ponderile si operatiile), variabilele nu sunt trecute automat in dictionarul de stare. Din acest motiv, salvarea nu ar fi functionala.
```

```
In [ 1 ]:  
  
import struct  
import numpy as np  
# Nu trebuie torch pentru citirea datelor, dar trebuie pentru tot restul  
import torch  
  
def get_MNIST_train():  
    mnist_train_data = np.zeros((60000,784))  
    mnist_train_labels = np.zeros(60000)  
  
    f = open('train-images.idx3-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
    g = open('train-labels.idx1-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
  
    byte = f.read(16) #4 bytes magic number, 4 bytes nr imag, 4 bytes nr linii, 4 bytes nr coloane  
    byte_label = g.read(8) #4 bytes magic number, 4 bytes nr labels  
  
    mnist_train_data = np.fromfile(f,dtype=np.uint8).reshape(60000,784)  
    mnist_train_labels = np.fromfile(g,dtype=np.uint8)  
  
    # Conversii pentru a se potrivi cu procesul de antrenare  
    mnist_train_data = mnist_train_data.astype(np.float32)  
    mnist_train_labels = mnist_train_labels.astype(np.int64)  
  
    return mnist_train_data, mnist_train_labels  
  
def get_MNIST_test():  
    mnist_test_data = np.zeros((10000,784))  
    mnist_test_labels = np.zeros(10000)  
  
    f = open('t10k-images.idx3-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
    g = open('t10k-labels.idx1-ubyte','r',encoding = 'latin-1')  
  
    byte = f.read(16) #4 bytes magic number, 4 bytes nr imag, 4 bytes nr linii, 4 bytes nr coloane  
    byte_label = g.read(8) #4 bytes magic number, 4 bytes nr labels  
  
    mnist_test_data = np.fromfile(f,dtype=np.uint8).reshape(10000,784)  
    mnist_test_labels = np.fromfile(g,dtype=np.uint8)  
  
    # Conversii pentru a se potrivi cu procesul de testare  
    mnist_test_data = mnist_test_data.astype(np.float32)  
    mnist_test_labels = mnist_test_labels.astype(np.int64)  
  
    return mnist_test_data, mnist_test_labels
```

```
# Modulul nn contine o multitudine de elemente  
# esentiale construirii unei retele neuronale  
import torch.nn as nn  
  
class Retea_MLP(nn.Module):  
    def __init__(self, nr_neuroni_input, nr_neuroni_hidden, nr_clase):  
        # Pentru a putea folosi mai departe reteaua, este recomandata mostenirea  
        # clasei de baza nn.Module  
        super(Retea_MLP,self).__init__()   
  
        self.hidden_layer = nn.Linear(nr_neuroni_input, nr_neuroni_hidden)  
        self.out_layer = nn.Linear(nr_neuroni_hidden, nr_clase)  
  
        def forward(self, input_batch):  
            # Intr-un MLP, intrarea este sub forma unui vector, deci un batch  
            # este o matrice de dimensiunea nr_esantioane_batch x dimensiunea esantion  
            input_batch = torch.from_numpy(input_batch)  
            hidden = self.hidden_layer(input_batch)  
            out = self.out_layer(hidden)  
  
            return out  
  
# Instantiam reteaua  
mlp = Retea_MLP(28*28,1000,10)  
  
# Specificarea functiei loss  
loss_function = nn.CrossEntropyLoss(reduction='sum')
```

```
# Specificarea optimizatorului  
optim = torch.optim.Adam(mlp.parameters()), lr=le-3  
  
train_data, train_labels = get_MNIST_train()  
batch_size = 128 # Se poate si mai mult in cazul curent, dar este o valoare frecventa  
nr_epoci = 15  
nr_iteratii = train_data.shape[0] // batch_size # Din simplitate, vom ignora ultimul batch, daca este incomplet  
  
for ep in range(nr_epoci):  
    predictii = []  
    etichete = []  
  
    for it in range(nr_iteratii, test):  
        batch_data = train_data[it*batch_size : it*batch_size+batch_size, :]  
        batch_labels = train_labels[it*batch_size : it*batch_size+batch_size]  
        # Se calculeaza predictia retelei pentru datele curente (forward pass/ propagare inainte)  
        current_predict = mlp.forward(batch_data)  
  
        # Se calculeaza valoarea momentana a functiei loss  
        loss = loss_function(current_predict, torch.from_numpy(batch_labels))  
  
        # Se memoreaza predictiile si etichetele aferente batch-ului actual (pentru calculul acuratetii)  
        current_predict = np.argmax(current_predict.detach()).numpy(), axis=1  
        predictii = np.concatenate((predictii,current_predict))  
        etichete = np.concatenate((etichete,batch_labels))  
  
        # Antrenarea propriu-zisa  
  
        # 1. Se sterg toti gradientii calculati anteriori, pentru toate variabilele antrenabile  
        # deoarece, metoda <backward> acumuleaza noile valori, in loc sa le inlocuiasca.  
        optim.zero_grad()  
        # 2. Calculul tuturor gradientilor. Backpropagation  
        loss.backward()  
        # 3. Actualizarea tuturor ponderilor, pe baza gradientilor.  
        optim.step()  
  
        # Calculul acuratetei  
        acc = np.sum(predictii==etichete)/len(predictii)  
        print('Acuratetea la epoca {} este {}'.format(ep+1,acc*100) )  
  
        # Se genereaza o permutare noua a tuturor esantioanelor si etichetelor corespunzatoare  
        perm = np.random.permutation(train_data.shape[0])  
        train_data = train_data[perm,:]  
        train_labels = train_labels[perm]
```

```
test_data, test_labels = get_MNIST_test()  
batch_size_test = 100 # pentru usurinta, ca sa testam toate etichetele alegem un divisor al numarului de date de test  
nr_iteratii_test = test_data.shape[0] // batch_size_test  
  
predictii = []  
for it in range(nr_iteratii, test):  
    batch_data = test_data[it*batch_size_test : it*batch_size_test+batch_size_test, :]  
    batch_labels = test_labels[it*batch_size_test : it*batch_size_test+batch_size_test]  
  
    current_predict = mlp.forward(batch_data)  
    current_predict = np.argmax(current_predict.detach()).numpy(), axis=1  
    predictii = np.concatenate((predictii,current_predict))  
    etichete = np.concatenate((predictii,current_predict))  
  
acc = np.sum(predictii==test_labels)/len(predictii)  
print('Acuratetea la test este {}'.format(acc*100) )
```